

Smittspridaren

Nyheter från Smittskyddsenheten i Region Västerbotten

Smittspridaren nr 3 • 2019

Under april har WHO:s vaccinationsvecka uppmärksammats och nya glädjande data för vaccinationstäckningen av svenska barn har publicerats. I samband med internationella handhygienens dag, den femte maj (5+5), har handhygiens betydelse uppmärksammats. Cirka 65 000 patienter i Sverige drabbas varje år av vårdrelaterade infektioner. Mellan en tredjedel och hälften av dessa hade kunnat förebyggas. En viktig åtgärd är god handhygien för att förebygga smittspridning och infektioner samt motverka antibiotikaresistens. Läs mer om handhygien nedan.

Bra vaccinationstäckning hos barn

Statistik för Västerbotten och hela Sverige visar att anslutningen till barnvaccinationsprogrammet ligger fortfarande på en hög nivå. Omkring 97 % av alla 2-åringar (år 2018) har gott skydd mot de sjukdomar som ingår i programmet. Sedan 2009 ingår vaccination mot pneumokocker och hos barn under två år har fall av allvarliga invasiva infektioner (sepsis och meningit) minskat rejält sedan 2006. Fler 12-åriga flickor vaccinerar sig mot HPV (humant papillomvirus). Nu vaccinerar sig 84 % av flickorna jämfört med 75–80 % tidigare år. Stor eloge till all vårdpersonal som informerar föräldrar och vaccinerar barn!

Folkhälsomyndigheten har en informationssida om barnvaccinationer www.folkhalsomyndigheten.se/vaccin-funkar samt ännu mer information om vaccinationer på sin webbplats (www.folkhalsomyndigheten.se), som till exempel statistik.

Myter och fakta om barnvaccin

Läkemedelsverket har i april 2019 sammanställt kunskap och argumentation som kan vara ett stöd i mötet med personer som har frågor om barnvaccinationer. Vaccin är läkemedel som ges till friska barn i förebyggande syfte och eftersom det erbjuds till alla barn ställs särskilda krav på säkerheten. För varje vaccin tas hänsyn till flera faktorer till exempel hur allvarlig sjukdomen är som vaccinet avser att skydda mot, hur stor är risken att smittas eller insjukna i sjukdomen samt hur hög skyddseffekt vaccinet har.

De sjukdomar som ingår i barnvaccinationsprogrammet är allvarliga. De kan antingen vara livshotade eller medföra hög risk för bestående men. Vissa sjukdomar är inte farliga för alla utan bara för vissa grupper till exempel kikhosta hos spädbarn. Myndigheternas rekommendationer om barnvaccinationer bygger på principen att det är betydligt större risk förknippat med att drabbas av den aktuella sjukdomen än att bli vaccinerad mot den. Mer finns att läsa på www.lakemedelsverket.se – Myter och fakta om vaccin och barn.

Rena händer för dig och mig

Handhygien lyfts just nu fram i en informationssatsning inom regionen. De senaste observationsmätningar om handhygien hos vårdpersonalen visar att det används mindre handsprit. Följsamhet till de basala hygienrutinerna är en kvalitetsfråga för vården, som innebär att man är både rätt klädd och följer handhygienrutinerna. Genom att påminna, uppmärksamma och informera tas nu krafttag inom regionen för att lyfta frågan om handhygien. På linda finns mer att läsa om satsningen, där finns filmer, affisch och broschyr.

Smittskyddsenheten
Västerbotten läns landsting
901 89 Umeå
E-post:
smittskydd@regionvasterbotten.se

Stephan Stenmark
Smittskyddsläkare
090-785 14 00
stephan.stenmark@regionvasterbotten.se

Gunilla Persson
Bitr. smittskyddsläkare
090-785 20 15
gunilla.k.persson@regionvasterbotten.se

Therese Thunberg
Bitr. smittskyddsläkare
090-785 37 51
therese.thunberg@regionvasterbotten.se

Lena Skedebrant
Smittskyddssköterska
090-785 37 65
lens.skedebrant@regionvasterbotten.se

Denise Jarvis
Smittskyddssekreterare
090-785 13 68
denise.jarvis@regionvasterbotten.se

<<Befattning/Enhet>>

<<Namn>>

<<Organisationens namn>>

<<Adress>>

<<Postnummer/Ort>>

A

PP

Sverige, Port Payé

PostNord 20549642

Frankeringservice

Antibiotikaförsäljningen fortsätter att minska

Försäljningen av antibiotika fortsätter att minska under årets tre första månaderna i alla regioner utom en, där den är oförändrad. Västerbotten har som tidigare lägst försäljning, 235 recept per 1 000 invånare och riksgenomsnittet har nu sjunkit till 288. I appen Strama nationell finns nu även uppdaterade rekommendationer och profylax inom tandvården. På Stramas webbplats (www.strama.se) finns undervisningsfilmer och filmer från genomförda utbildningar och workshops, till exempel workshops om antibiotikaresistensdata från 22 november 2018.

Normbanken nytt stöd för sexualundervisning

En ny webbplats, www.normbanken.se, har öppnats för pedagoger och andra som möter unga och vill ge normkritisk sexualundervisning. De fyra nordliga regionerna har gemensamt utarbetat materialet. Här finns sex stycken filmer i serien Nästan allt om sex i Sverige och nyproducerade serien, ”Vi måste snacka om...”. Delar av materialet är översatt till andra språk.

Gratis kondomer

Tyvär är webbplatsen Gratis Kondomer.nu stängd, pga av att våra samarbetspartners Jämtland och Västernorrland inte kan finansiera sin del. Istället har region Västerbotten inlett ett samarbete med 1177 för att kunna skicka ut kondomer, som förhoppningsvis kan komma igång innan sommaren.

Tajgafästingen sprids norrut

SVA (Staten Veterinärmedicinska Anstalt) har under 2018 samlat fästingar i Norrland och har funnit att tajgafästingen finns nu inte bara längs norrlandskusten utan har spridit sig till inlandskommuner i Norrland, bland annat i Västerbotten. Denna fästing har kommit österifrån och kan bära på TBE-smitta. Det finns i nuläget inget sådant fall i Västerbotten. Tajgafästingen liksom andra fästingar kan även bära på annan smitta som till exempel borrelia. SVA vill gärna att allmänheten skickar in fler fästingar som man funnit i Norrland för att skaffa sig mer kunskap om tajgafästingens utbredning mm. Insamlingen pågår 2 maj till 30 september. För mer detaljer hur man gör rent praktiskt se www.sva.se och skriv tajgafästing i sökrutan.

Utbrott av papegojsjuka (psittakos)

Under vintern 2018–2019 har ett sextiototal personer insjuknat i papegojsjuka i södra Sverige. Det har aldrig anmälts så många smittade personer under någon vinter de senaste 20 åren. Det är främst i regionerna Västra Götaland, Kalmar, Jönköping och Skåne som personer med fågelkontakt har insjuknat. De allra flesta har haft någon typ av kontakt med vilda fåglar eller deras avföring, några få har haft kontakt med burfåglar. Fåglar kan vara helt besvärsfria trots att de bär på smittan. Människa får oftast en lindrig luftvägsinfektion, men kan även få lunginflammation.

Vid lunginflammation är det viktigt att rätt behandling sätts in, så det är värdefullt för vårdpersonal att känna till att diagnosen har blivit vanligare.

Utbrott av hepatit A

Sedan början av året har nio fall av hepatit A kopplats till ett utbrott i Sverige. Ingen smittad är från Västerbotten. Det gemensamma för de smittade är att de ätit färska dadlar från Iran, så därför misstänks dadlar vara smittkällan. Under 2018 kunde iranska dadlar kopplas till ett utbrott av hepatit A i Danmark.

Utbrott av yersinia

I början av maj kunde Folkhälsomyndigheten konstatera att 36 personer tillhör ett nationellt utbrott av tarmbakterien yersinia. Fyra av dessa bor i Västerbotten. Först misstänktes morötter vara orsaken, men de prov som tagits på morötter i Lettland visade sig inte ha någon koppling till det pågående utbrottet. Proven visade på en helt annan typ av yersinia. Trots ett omfattande arbete med bland annat enkäter är smittkällan fortfarande okänd. Även Danmark har samtidigt ett utbrott av samma typ av bakterie

Höstens smittskyddsträff 3 oktober

För våra kontaktsköterskor och kontaktläkare i primärvården samt medicinskt ansvariga sjuksköterskor inom kommunerna är höstens Smittskyddsträff i Umeå inbokad till torsdag 3 oktober. Skriv in datumet i kalendern redan nu! Vi ska även i år hålla till på Elite hotell (gamla Mimerskolan vid Vasaplan). Vi kommer då att ta upp aktuella ämnen som till exempel influensa, sprututbyte, sjukvårdspersonalens vaccinationer och antibiotikaförskrivning. Inbjudan med mer detaljerat program kommer efter sommaren.

